

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА
ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»

NATIONAL UNIVERSITY
«YURI KONDRATYUK POLTAVA
POLYTECHNIC»

МАТЕРІАЛИ

IV Міжнародної науково-практичної конференції

**«РОЗВИТОК ФІНАНСОВОГО РИНКУ
В УКРАЇНІ: ЗАГРОЗИ, ПРОБЛЕМИ
ТА ПЕРСПЕКТИВИ»**

25 листопада 2022 року

м. Полтава

<i>Добропас Анастасія Володимирівна, Ковальов Володимир Володимирович, Вовченко Оксана Сергіївна</i>	ІНСТРУМЕНТИ ПІДТРИМКИ ВАЛЮТНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ	37
<i>Панченко Анастасія Віталіївна, Волкова Неля Іванівна</i>	ОЦІНКА ВПЛИВУ ВІЙСЬКОВИХ ДІЙ НА ФІНАНСОВУ БЕЗПЕКУ БАНКІВ	39
<i>Лисенко Наталія Володимирівна</i>	СТРАТЕГІЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ	41
<i>Кудінов Олександр Миколайович</i>	ЕКОНОМЕТРИЧНИЙ АНАЛІЗ ВПЛИВУ РЕАЛІЗАЦІЇ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ НА ПОДАТКОВУ СИСТЕМУ ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ У ПЕРІОДИ ГЛОБАЛЬНИХ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ВИКЛИКІВ ТА ЗАГРОЗ	43
<i>Максименко Андрій Петрович</i>	ЗАГРОЗИ ЦИФРОВІЙ ЕКОНОМІКИ СПРИЧИНЕНІ КРИПТОВАЛЮТАМИ	45
<i>Sokolov Alexander</i>	FINANCIAL PROVISION OF THE STATE ECONOMIC SECURITY IN WARTIME CONDITIONS	48
СЕКЦІЯ 3. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ГРОШОВО- КРЕДИТНОГО РИНКУ УКРАЇНИ		
<i>Жердецька Лілія Вікторівна</i>	ВПЛИВ ІНСТИТУЦІЙНИХ ЧИННИКІВ НА РОЗВИТОК БАНКІВСЬКОГО БІЗНЕСУ: ОГЛЯД ЕМПІРИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ	50
<i>Завадська Діана Володимирівна</i>	РОЛЬ НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ СТАЛОГО ФІНАНСУВАННЯ	52
<i>Квасницька Раїса Степанівна</i>	РОЛЬ БАНКІВСЬКОГО ПОСЕРЕДНИЦТВА НА ФІНАНСОВОМУ РИНКУ УКРАЇНИ	53
<i>Птащенко Ліана Олександрівна, Гостудим Милослава Юріївна</i>	ІПОТЕЧНІ ПРОГРАМИ КРЕДИТУВАННЯ: ІНСТРУМЕНТАРІЙ ВІДБУДОВИ СОЦІАЛЬНОГО СЕКТОРА УКРАЇНИ	56
<i>Власенко Олена Сергіївна, Волкова Валерія Валеріївна</i>	ОСОБЛИВОСТІ ПРОЦЕСУ УПРАВЛІННЯ ПОРТФЕЛЕМ СПОЖИВЧИХ КРЕДИТІВ БАНКІВ	58
<i>Вовченко Оксана Сергіївна</i>	ДОВІРА ДО БАНКІВСЬКОГО СЕКТОРУ В КОНТЕКСТІ ФІНАНСОВОЇ ІНКЛЮЗІЇ	60
<i>Волкова Валерія Валеріївна, Грабовенко Катерина Василівна</i>	ОЦІНКА ТА УПРАВЛІННЯ РИНКОВИМ РИЗИКОМ БАНКІВ	62
<i>Косолапенко Віталій Станіславович, Пантась Валерія В'ячеславівна</i>	ПРОБЛЕМИ ТА НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ПОСЛУГ КРЕДИТНИХ КОМПАНІЙ В УКРАЇНІ	64
<i>Посмітна Марина Василівна</i>	СИСТЕМНО ВАЖЛИВІ БАНКИ ТА ЇХ РОЛЬ В СТАБІЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСАХ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ	66
<i>Хамула Катерина Володимирівна, Волкова Неля Іванівна</i>	МІНІМІЗАЦІЯ РИЗИКІВ ІПОТЕЧНОГО КРЕДИТУВАННЯ ШЛЯХОМ ЇХ	

5. Звіт про фінансову стабільність НБУ. Веб-сайт Національного банку України.
URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/finansova-sistema-uspishno-protistoyit-viklikam-viyni--zvrit-pro-finansovu-stabilnist>.

УДК 336.77.067.22

*Хамула Катерина Володимирівна,
студентка 2 курсу СО Магістр
Волкова Неля Іванівна,
кандидат економічних наук, доцент
Донецький національний університет імені Василя Стуса (Україна)*

МІНІМІЗАЦІЯ РИЗИКІВ ІПОТЕЧНОГО КРЕДИТУВАННЯ ШЛЯХОМ ЇХ СТРАХУВАННЯ

У процесі розвитку фінансово-економічних відносин дедалі більшу зацікавленість викликає іпотечне кредитування, як механізм вирішення важливої проблеми – збільшення обсягів житлового будівництва та підвищення рівня життя населення. Проте, кредитуючи під заставу житла, кредитори наражаються на безліч ризиків, що дестимулює розвиток іпотечного кредитування. Тому наразі стоїть гострим питанням мінімізація даних ризиків, зокрема шляхом їх страхування.

Теоретичні та практичні аспекти страхування ризиків іпотечних кредитів на вітчизняному страховому ринку розглядаються в багатьох наукових працях таких учених, як Т. М. Артюх, В. Г. Бабенко, К. М. Борисюк, Н. М. Внукова, О. Д. Вовчак, О. О. Гаманкова та багато інших. Проте залишаються неузгодженими та дискусійними питання класифікації ризиків іпотечного кредитування та засобів застосування страхування для забезпечення іпотечних кредитів.

Метою дослідження є розкриття сутності та класифікації ризиків іпотечного кредитування та характеристика основних видів страхування, які використовуються для їх забезпечення.

Процес іпотечного кредитування супроводжується багатьма ризиками, які стримують його розвиток.

Суб'єктами кредитного договору є кредитор та позичальник. Головним ризиком кредитора є ризик неповернення або часткового повернення коштів, які надані в кредит. Наслідком цього ризику може бути ризик зниження ліквідності, оскільки в результаті неповернення кредитів банк не може забезпечити повною мірою ліквідність своїх активів.

Головним ризиком позичальника є ризик неплатоспроможності позичальника, який пов'язаний із його неспроможністю відповідати за своїми зобов'язаннями (рис.).

На практиці використовують різні способи мінімізації ризиків іпотечного кредитування, але найбільш ефективним є страхування у професійного страховика.

Іпотечне страхування – це сукупність видів страхових послуг, які забезпечують захист як кредиторів, так і позичальників у результаті дії ризиків іпотечного кредитування, оскільки ці ризики взаємозалежні між собою [3, с. 19].

Тому до іпотечного страхування належить страховий захист на випадок смерті, тимчасової чи постійної втрати працездатності, пошкодження чи знищення предмета іпотеки, настання відповідальності позичальника перед третіми особами.

Традиційно комплексна програма іпотечного страхування включає:

- страхування життя та працездатності позичальника;
- страхування предмета застави;

– страхування на випадок втрати права власності на об'єкт нерухомості (титульне страхування) [4, с. 96].

Рис. Класифікація ризиків іпотечного кредитування

Джерело: складно автором на основі [1, с. 35; 2, с. 48].

Страховання заставленої нерухомості здійснюється найчастіше з відповідальністю за всі ризики, які можуть пошкодити чи знищити майно: пожежа, стихійні лиха, крадіжка тощо.

Новим видом страхування, яке швидко розвивається та дедалі має більший попит в умовах зростання іпотечного кредитування, є титульне страхування, яке передбачає страхування прав власності на майно.

Особливістю цього виду страхування є те, що він має ретроспективний характер, оскільки страхові події, які вказані в договорі, могли відбутися в минулому, а проявитися протягом дії договору страхування.

Важливим видом страхового захисту іпотечних кредитів є страхування життя, здоров'я та працездатності позичальника в період дії договору кредитування.

Програми страхових компаній, які здійснюють іпотечне страхування, схожі між собою, оскільки враховують вимоги банку щодо захисту ризиків. Розмір страхових тарифів залежить від особливостей об'єкта нерухомості та переліку ризиків, які підлягають страховому захисту.

У сучасних умовах ризики іпотечного кредитування є найбільш поширеними в кредитній діяльності банківських установ, тому іпотечне страхування посідає лідируючі позиції та розвивається пропорційно ринку іпотечних кредитів. Вимоги до організації та проведення страхового захисту фінансових операцій у сфері іпотечного кредитування суттєво посилюються та передбачають постійне його розширення та вдосконалення.

Література

1. Міщенко В. І., Науменкова С.В., Міщенко С.В. Управління ризиками іпотечного житлового кредитування в умовах фінансової нестабільності. *Фінансовий простір*. 2016. № 2. С. 53-60. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Fin_pr_2016_2_8.

2. Сисоєва Т. П. Регулювання ринку іпотечних послуг у системі протидії банківським ризикам. *Фінанси України*. 2013. № 12. С. 53-59. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Fu_2013_12_7.

3. Стецюк П. А., Гудзь О. Є. Страхування ризиків іпотечного кредитування. *Облік і фінанси*. 2012. № 4. С. 63-68. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Oif_apk_2012_4_14

4. Герасимова К. А. Страхування ризиків іпотечного кредитування в контексті забезпечення фінансової безпеки банків. *Вісник Університету банківської справи Національного банку України*. 2013. № 2. С. 208-210. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VUbsNbU_2013_2_43.